

Danuta Butrima

CILPA

1.

*Skolas bēniņi, noliktava, šķūnis vai cita vieta, kurā tiek glabāti novecojuši, lieki mācību līdzekļi, skolas mēbeles un citi krāmi. **Unda** sēž, rokās virve. Noskan skolas zvans. Sākas starpbrīdis. Unda sakustās, sāk rīkoties – pakāpjas, sien virvi, atritina virvē iesieto cilpu, ieklausās, sāk steigties, vēl nedaudz pakāpjas, bāž tajā galvu.*

*Veras durvis. Starpbrīža troksnis, durvīm aizkrītot, pieklust. Ienāk **Vizma**. Rokās kafijas krūze, mobilais tālrunis. Meklē starp telpā sagrūstajām mantām, izvelk no slēpņa cigarešu paciņu, šķiltavas. Iedzer kafiju, izņem cigareti, zvana telefons.*

Vizma. Jā? Jā, varu, tikko sākās. Cik? Vēl (*paskatās pulkstenī*) minūtes trīsdesmit astoņas. Jā, tik precīzi. Katra manējā. Jā, stingri, kā cietumā – no zvana līdz zvanam. Matus ēd no galvas. Jā, jā, parazīti. Nekādu pienākumu, nekādas atbildības, tikai tiesības. Un daži tik pārgudri, ka vemt gribas. Nemaz jau nerunāsim par vecākiem, kuri regulāri kačā savas pravās. Kolēģe pasākusi garajā starpbrīdī ieslēgties savā kabinetā. Nē, man vajag septiņus soļus svaiga gaisa. (*Ceļ pie mutes cigareti.*) Ej nu ej! Nopietni? Laimīgā... Es arī gribu uz Kambodžu! Tu smeijies, vai? Slodzes pielika, algas nogrieza, tā visa reforma, saucās – ministrs saraudāja... Ā! Nu labi, labi. Veiksmīgus pirkumus! Buč-buč, čaviņas. (*Pabeidz sarunu, iedzer kafiju.*) Super. Kurš teica, ka veicas tikai muļķiem un dzērājiem? Lūk, ko nozīmē īsts vecis. Zaļibalta skaudība. (*Meklē telefonā, zvana.*) Čau! Tā esmu es, runčukiņ... Numuru izdzēsi. Nuja. Nejauši. Tāpēc nezvanīji. Nuja. Ko es gribēju? Ko gan es varu gribēt! Ak tā. Forši. Es saku, ka tas labi, kad ir daudz darba! Jā, okei. Es saku, ka gaidīšu tavu... Nometa? Nūģis... Lupata. Mīkstais!

2.

Vizma atkārtoti ceļ pie mutes cigareti, grasās aizdedzināt, iet tālāk telpā. Unda mēģina atgrūst to, uz kā pakāpusies. Vizma sadzird un ierauga. Apstājas. Vilcinās. Nomet visu, skrien pie Undas, saķer viņu aiz kājām. Viens no kāju balstiem tiek nogrūsts.

Vizma. Jēziņ! Turies. Nu, turies taču, sasodīts! Palīgā. Palīgā! Pa – lī – gā! Ak, šausmas! Kas tas par ārprātu? Pa – lī – gā!

Mēģina aizsniegties pēc zemē nomestā telefona. Nespēj atlaist aiz kājām sagrābto Undu. Mēģina viņu stutēt, pacelt augstāk.

Unda sāk rīstīties, klepot. Mēģina atbrīvoties no Vizmas. Spārdās. Vizma neatkāpjas.

Unda. Laid... laidiet! Laidiet vaļā! Jūs mani žņaudzat!

Vizma. Nē! Nevis es, bet tu pati gribi nožņaugties!

Unda. Tās ir manas tiesības. Es drīkstu izvēlēties, kā mirt.

Vizma. Kas tas par vājprātu!?

Unda. Manējais.

Vizma. To es redzu, ka ne mans. Ar kuru vietu tu domāji?

Unda. Ne to, kuru jūs turat.

Vizma. Šķiet, ka pa to nekad nav dancojuši žagari.

Unda. Tā ir mana dzīve!

Vizma. Bez šaubām.

Unda. Es varu ar to darīt ko gribu!

Vizma. Lai sagandētu dzīvi citiem? Ne manas dežūras dienā!

Unda. Laidiet!

Vizma. Nelaidīšu.

Unda. Lasieties!

Vizma. Nē.

Unda. Lūdzu, ejiet projām.

Vizma. Jā, tūliņ.

Unda. Es jūs lūdzu! Aizejiet tāpat kā atnācāt. Jūs neko nebūsiet redzējusi, neko nezināsiet. Un jums nebūs par to jāatbild!

Unda. Nu jau par vēlu, draudziņ. Nākamreiz gan - pabrīdini maķenīt ātrāk. Beidz raustīties! Mierīgs, mazais. Mierīgs, es teicu.! Tagad klausies. Es palēnām laidīšu tevi vaļā, bet tu tikmēr ņemsi nost to briesmīgo striķi, pēc tam lūkosim, kā nokāpt...

Unda. Nekāpšu! Neņemšu! Lieciet mani mierā!

Vizma. Nu, tad es tevi vaļā nelaidīšu. Palīgā! Pa – lī – gā!

Unda. Varat kliegt, cik gribat. Kā jūs domājat, kāpēc es šurp atnācu? Būtu zinājusi...

Vizma. Būtu es zinājusi!

Unda. Skolas telpās aizliegts smēķēt, starp citu. Un ugunsdrošības noteikumi paredz...

Vizma. Palīgā! Palīdziet! Mongoļu-tatāru orda, huņņu bars. Tādā troksnī paši sevi nedzird.

Pilna lugas versija – 21 lpp